SLOVENEC.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanji se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob ½6. uri popoludne.

Štev. 129. V Ljubljani, v sredo 10. junija 1885. **Letnik XIII.**

† Viktor Hugo.

Skoraj ves olikan svet stojí na grobu tega pesnika, vtopljen v bolj ali manj globoko premišljevanje. Izjava: „Verujem v Boga“, ki je zapisana v poslednji volji in ki jo je pokojnik ponovil v smrtnem boji z vsklikom: „Bog — večnost“, dokazuje, da je umrli pesnik prepričan bil o bitji Božjem.

V tem kritičnem trenutku, ko se je imela duša slavnega pesnika ločiti od telesa in iti nasproti svojemu stvarniku, so obstopili bolnikovo posteljo bratje prostozidarji in strogo pazili na to, da bi jim ne odšla tako izvrstna žrtev. Svojo spretnost v tem so že pokazali pri smrti Thiersovi in Gambettovi in tudi zdaj pri smrti osivelega Viktorja Hugo-na se jim je zlobno delo popolnoma posrečilo, ker dosegli so svoj glavni namen, da je umrl pesnik brez duhovnika, brez verske tolažbe.

Zastonj je prosil stari in bolehni Pariški nadškof, da bi mu dovolili obiskati bolnika, zastonj je poskušal k njemu priti škof Freppel. Prostozidarji so po svojih tovariših in prijateljih bolnikovih vedeli zaprečiti vsak obisk, ki jim ni bil po godu in so tako zadnje trenutke bolnikove porabili za proticerkveno agitacijo. Duhovnika, ki je hotel umirajočega previdéti, niso pustili v hišo in pismo, ki ga je pisal nadškof svojemu onemoglemu prijatelju, ni prišlo njemu v roke. Prostozidarji mu ga niso pokazali in vse zamolčali. Zares peklenska družba!

Z nemirnim in razburjenim srcem je pričakovala prostozidarska družba zadnjega zdihljeja, da bi se mogla bahati pred svetom s tem, da je umrl Viktor Hugo po njihovem predpisu.

Gotovo znamenje pravičnosti božje je to, piše „Čech“, po kterem smo posnemali te vrstice, da, kdor se sicer milosti božji vstavlja, je tudi o času sile in največe potrebe ne doseže.

Pokojnega pesnika je Bog večkrat v življenji iskal in ga tudi obiskal, ali on se je vselej izvil milostnim rokam nebeškega Pastirja. Veliko nesrečo je imel že v družini. Žena mu je nagloma umrla, prva izmed hčerá se je vtopila, druga je pa v blaznici. Oba njegova sina sta že tudi na onem svetu, umrla sta l. 1871 in 1873. Prvi zapustil je dva sina, ktera je Viktor Hugo posebno ljubil. Njihova mati je sedaj omožena s strastnim komunardom Lockroy-om, ki je v družbi dveh priliznjenih tovarišev Vacquerie-om in Meurice-om cel čas stal pri postelji bolnega Hugo-na in pazil, da ni prišel k njemu nobeden duhovnik. „Biti nam je mirnim in potolaženim“, pisala je „Justice“, „ker bolni Viktor Hugo je dobro obvarovan pred nezmernim katoliškim vplivom in nasilstvom, ki preží posebno na bolnike, da bi njihovo delo vničilo in ne samo telo, ampak tudi mišljenje in slavo duha ubilo“.

Na zelo prijazno in blagovoljno ponudbo Pariškega nadškofa, je odgovoril Lockroy, kot glavni strežaj in paznik pri umirajočem pesniku, da je bolnik pred nekoliko dnevi izrazil željo, da bi nobeden duhovnik, bodisi te ali one vere, ne prišel k njegovi postelji.

Iz spisov pesnikovih veje krščanski duh in on sam je v raznih priložnostih jasno pokazal, da je v srci kristijan. Ko bi prostozidarsko nasilstvo in priliznjenost ne zabranila vstopa duhovniku, gotovo bi osiveli genij umrl kot kristijan.

Znano je, da je bilo umrlemu veleumu veliko ležeče na ljudski hvali in vsestranski slavi. Te njegove slabe strani so se poslužili prostozidarski bratje in porabili smrtni boj pesnikov za izpolnitev svojih zlobnih naklepov. Častihlepnost je bila ključ, ki jim je odprl pesnikovo srce in ravno radi te svoje slabosti je moral slavljeni in poveličani genij umreti brez tolažbe, ki jo daje vera svojim spoznovalcem. Prostozidarji, pokojnikovi prijatelji, niso imeli do njega toliko ljubezni, da bi mu privoščili tolažbo, ki jo ima zadnji kristijan, ne, ravno njegovo smrt so porabili za nov vdarec na lice katoliške cerkve. Mar jim je bil s smrtjo se boreči in obupajoči pesnik, njim je šlo le za novo zaušnico, ki so jo hotli priložiti tej cerkvi, svoji in bolnikovi dušni materi. In kakor smrt Hugo-nova, tako naj bi bil tudi njegov pogreb in pokop jasno znamenje in izraz ljubeznjivosti, ki jo gojé prostozidarji za katoliško cerkev.

Cerkev sv. Genovefe, v kteri je vlada spravila truplo svojega ljubljenca, je odtegnjena cerkveni službi in je vsled vladnega brezobzirnega nasilstva postala posvetni panteon, kakor misli tudi laška vlada Rimski panteon narediti za pokopališče kraljeve rodovine.

Istodôbno z očetom modêrnega pesništva je umrl v Italiji 76-letni grof Ferencio Mamiani della Revere, strasten nasprotnik katoliške cerkve. Rojen v papeževi državi izneveril se je že v mladosti svoji veri in svojemu vladarju. L. 1831 je z vsemi močmi hujskal in naganjal skrivne družbe k uporu proti papežu in ko je bil upor zatrt, je s pomočjo teh družb pobegnil iz domovine. Pij IX. ga je pomilostil in ga še celó imenoval ministra notranjih zadev.

Ni je skoro veče nehvaležnosti, kakor jo je pokazal Mamiani papeški stolici za ta dva čina milosti in odlikovanja. Ko je bil grof Pellegrino Rossi, prvi minister, umorjen, je Mamiani odstopil in se podal naravnost v Piemont, kjer se je dal voliti za poslanca. Po prizadevanji Cavourjevem je postal leta 1860 naučni minister. Na to je zastopal piemonteško vlado v Atenah in v Bernu in bil naposled profesor modroslovne zgodovine v Turinu in ob enem senator in mestni odbornik. Po vgrabljenji večnega mesta, je zapustil Turin in se podal v Rim, kjer je postal mestni odbornik.

Če tudi ni imel nazadnje nobenega pravega pojma več o verskih zadevah, vendar v Boga je še vedno veroval. Odlikoval se je po posebnem napuhu, ki ga je nekoč tako daleč pritiral, da se je izrazil, da noče z nobenim duhovnikom nič opraviti imeti, tudi, ko bi se mu vsa duhovščina s papežem vred ponudila za učence. Njegovi spisi so večinoma na indeksu (prepovedani). Kakoršno življenje taka smrt! Mamiani je umrl brez Boga, akoravno je imel celi mesec časa, da bi se spravil ž njim. Njegova žena, poprej njegova služabnica, ktero je še le v visoki starosti vzel za ženo, je zatrjevala dotičnega župnika, da ga gotovo pokliče, ako bo možu slabše. Ali tega ni storila in rajše pustila, da je umrl mož brez zakramentov. Ko je bil pa Mamiani mrtev, so pa švi-

LISTEK.

Izlet iz Gorice v Tržaško okolico.

(Dalje.)

Odkar so vsled državno-zborskega sklepa leta 1867 odvzeli jetnikom verige, bi se mogle kaznilnice imenovati pač le zavodi človekoljubja, kajti druzega tù kaznenci ne pogrešajo, kakor svobode ali prostosti. Navadno je tù priprtih kakih 350 do 400 kaznencev in sicer od sodbe glaseče se od enega leta naprej noter do konec življenja. Bolj pa kakor odvzeta jim prostost, jih mora trpinčiti huda vest, kajti noter se nahajajo vsakovrstni hudodelci, — toda ne politični — od kterih se jih po mojih poizvedbah komaj polovica po prestani kazni poboljšana vun spušča.*)

Po tem izletu prek Soče pojdimo dalje po železnici! Od te male postaje, ki obstojí še le tri leta, gré vlak počasi do Zagrada, kajti tù je zopet postaja, od prejšnje le pol ure oddaljena. Vas in postaja Sagrado, kakor stojí zapisano na pročelju postajnega poslopja, mora tudi izvirno slovenska biti, a je pa zdaj vsa italijanska. Imenovala se je (vas) „Za gradom“, namreč Gradiškim, ki je enako tudi slovenske korenike. Se vé, da ne pusté sedanji lahonski prebivalci tega veljati, ter izpeljujejo to ime iz laščine: (luogo) „sacrato“, češ, da je bila tù nekdaj bitva med oglejskim patrijarhom in beneško republiko, in da so posvetili ali blagoslovili tù bojišče preden so pobite vojščake pokopali in od tod to ime, kakor mi je pravil svoje dni nek brezverski Lahon, ki se je bil potem kmalo samega sebe usmrtil. Tù je znamenita velika tovarna za izdelovanje usnja (tvrdke ali firme Aquaroli iz Trsta), kjer delajo večidel slovenski strojarji iz Goriške okolice. Tukaj pelje dolg lesen most čez Sočo proti Romansu in Gradiški; kajti konec mosta pelje en odrastek na levo čez Romans v Palmo, na desno pa skozi Gradiško v Gorico. Ko so Lahi 1866 čez mejo pri Palmi s svojimi prednjimi stražami pridrli čez Višek do Verse (26. jul.), in je bila tù huda praska z našimi vojaki, 'kteri so Lahe nazaj čez mejo zapodili, je bil omenjeni most že odločen za razstreljenje, da se vbrani sovražniku prehod čez Sočo, s tim, da se podkop zažge in vse v zrak zleti. Tostran nad Zagradom in ob hribu sv. Mihaela je že stalo pripravljeno vse vojaštvo pod fml. Marojčičem; pešci, konjiki in topničarji so bili po konci, da sprejmejo iz ugodnega vzvišenega kraja predrznega sovražnika, ki je prelomil premirje sklenjeno že 15. julija 1866 v Nikolovem, ki je veljalo enako za Pruse kakor Italijane. Poveljnik italijanski je svoje napačno ravnanje pozneje izgovarjal s tim, da to prekoračenje mejivne črte je izhajalo le iz nepoznanja pravih mej med Benečijo in goriškim Primorjem. K sreči se je potem kmalo dokončala vojska, po kteri je bil sklenjen stalni mir, „na večne čase“, kakor govori navadna mirovna oblika — in sicer 15. avgusta 1866 v zlati Pragi z obče znanimi pogoji.

Opaziti gré nepoznavalcem našega Primorja, da Italijani, ki bivajo v tej pokrajini, stanujejo le ob levem bregu dolenje Soče in ti so nekdaj spadali pod beneško republiko. Vsih bivajočih na tem levem bregu Soče skupaj se šteje na okroglem blizo 14.000 duš. Vsi ti spadajo pod Tržaški okraj in

*) Ravno konec ulice, preko ktere pelje pot na jetniški grad, se je čuditi, ker kažeti tù dve firmi imena naših dveh slavnih pesnikov na eni isti hiši in sicer nek čevljar se kliče Prešern, drugi je pa Vesel, c. kr. notar, in je sin ranjcega pesnika. Pa nihče tih se nima za Slovenca! Žalostno!

gali vladni agenti in pokojnikovi sorodniki tje in sem in se lagali škofu in župniku, da je Mamiani umrl nagle smrti in da je nazadnje klical po duhovniku. Vsa ta laž je imela služiti le v to, da bi tudi duhovščina pripomogla k veči paradi in sijajnosti pri pogrebu. Vlada namreč ne vidi nič kaj rada oficijelnih pogrebov brez duhovskega spremstva.

Republikanca Viktor Hugo in Mamiani sta umrla smrt prostozidarjev! S triumfalno slavo in bleskom pri pogrebu, ki se skazuje takim modernim na pol bogovom, se hoče cerkev ponižati in vničiti pred očmi „olikanega sveta“. V tem smislu je tudi proslavljal Mamianija v rimski zbornici med glasnim odobravanjem poslanec Vacai. „Stari Bog naših očetov, dejal je ta moderni Sokrat, je zginil iz njegovega (Mamianovega) srca in se odtegnil njegovim očem spremenivši se v zgodovinske spomine; na njegovo mesto je pa stopil novi bog, ki se narodu razodeva v novem slogu klasične italijanščine. Tega boga je pokojnik s svojim filozofičnim in estetičnim umom popolnoma razumel in češčenje in poveličevanje tega boga je on dobrodelnemu in domoljubnemu narodu priporočal.“ To nesmiselno smešno besedičenje rimskega poslanca predobro kaže, kam hočejo generali prostozidarskega taborja pripeljati ljudstvo in kaj imamo še vsega pričakovati. Naša tolažba je resnica, da ima vsaka reč svoje meje in da se Bog ne bo dal prostozidarjem in liberalcem osmešiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. junija.

Notranje dežele.

Štajarska trgovinska zbornica v Gradci izvolila je zopet dosedanjega poslanca grofa Wurmbranda s 25 glasovi za svojega poslanca v ***državni zbor.*** — V koroškem velikoposestvu izvoljen je dosedanji poslanec grof Zeno Goëss s 56 glasovi. Baron Reyer dobil je le 6 glasov. — Po kmečkih občinah dalmatinskih izvoljeni so vseskozi narodnjaki in to: V Zadru, Šibeniku, Sinji, Spljetu, Dubrovniku in Kotoru dr. Mihael Klaić, dr. Avgust Mazovčič, kanonik Pavlinović, dr. Kajetan Bulat, Dubrovniški župan grof Pozza in predsednik deželnega zbora grof Vojnović. — V štajarskem velikoposestvu, ki je volilo včeraj, so se konservativci volitve zdržali ter so bili sami nemško-liberalci voljeni, kakor so: grof Hackelberg, baron Alfred Moscon, grof Franc Attems in J. P. Pauer. — Volitev v Goriškem velikoposestvu je našim prijateljem že znana po včeranjem telegramu. Zmagal je namreč pri ožji volitvi knez Hohenlohe s 167 glasovi grofa Attemsa, ki je 113 glasov dobil. — Danes volijo dalmatinska mesta, gališke in Tržaška obrtnijska zbornica. Potem še dva dni, jutri namreč, ko pride na vrsto gališko velikoposestvo in pa dalmatinske trgovinske zbornice in na 13. t. m., ko voli dalmatinsko velikoposestvo in volitev bo konec.

Še enkrat ozreti se hočemo danes na volišča po avstrijskih planinskih deželah, kjer so se posebno ***nemško-liberalni c. kr. uradniki*** s svojo zlobnostjo odlikovali. Pod prejšnjimi ministri se je c. kr. uradniku strogo zapovedalo, ali tako voliti kakor vlada hoče, ali pa vsaj tiho biti. Kdor je temu nasprotoval, dobil je črno piko. Grof Taaffe je od nemških c. kr. uradnikov, ki so njegovi vladi nasprotni, le zahteval, da naj nevtralni ostanejo in niti to se mu ni zgodilo. Vsi nemško-liberalni uradniki šli so in so volili poslance, ki so sedanji vladi davke odrekali, ravno tiste davke, s kterimi se c. kr. uradniki plačujejo. V očigled tega, da so se nemško-liberalni uradniki drznili proti svojemu gospodarju ministru Taaffeju dvigniti, smo v resnici radovedni, kako dolgo da bo še trajala Taaffejeva velikodušnost nasproti tistim ljudem, ki so se drznili dvigniti proti njemu in njegovi vladi. Kje so časi, ko so slovenski uradniki strahovani bili na vse mogoče načine, ako so volili narodne možé, ki so bili pa vendar-le vedno Avstriji zvesti. Kandidatje nemško-liberalnih c. kr. uradnikov se pa s tem ravno ne morejo ponašati, kajti taisti so več Prusi nego Avstrijci.

Pravo srcalo za ***avstrijske notranje razmere*** so še vedno zunanji časniki. Iz njih nam odseva v raznih, a večinoma vseskozi resničnih barvah pravi položaj, kterega po avstrijskih listih zarad strankarstva večinoma zastonj iščemo in ga silno redko najdemo. „Nordd. Allg Ztg.“ podaja nam tako podobo ravnokar o Nemcih na Českem, živečih: „Ondi volilni oklic, v kterem so voditelji nemških strank opozorovali na skupno nevarnost ktera po Slovanih Nemcem žuga, ni imel nikjer zaželenega vspeha, kakor so ga namreč voditelji pričakovali. Namesto da bi se zjedinila nemško-liberalna stranka, vedno le narazen leze. Nikjer se pa njen razpor huje ne čuti, kakor na Českem, kjer bi bilo Nemcem ravno največe sloge potreba. Volilni oklic, ki so ga zaupni možje liberalne nemške stranke na Českem izdali, je v pravem pomenu besede vojno vpitje in je pač razumljiv vsled čudnega položaja ondi, nikakor pa ne opravičen. Strastna agitacija ultra-nemških petelinov Knotzove in Pickertove vrste jela je že tudi tistim liberalnim Nemcem presedati, ki so iz začetka za probujenje nemško-narodne zavesti sami mnogo storili. Prepričali so se, da je vsa politika, ki jo možje „bolj napetih strun“ vganjajo, zgolj humbug (slovenski bi se menda komedija reklo), ki se dostikrat celó ob državljanske dolžnosti dotičnih zadeva, in se sedaj s studom od njih obračajo, ki v Bismarku svojega angelja varuha vidijo in v zjedinjeni Nemčiji svojo obljubljeno deželo.“ Ako nemški list, Bismarkov organ, avstrijsko nemško irredento tako obsodi, kaj bi le mi rekli o njej?

Vnanje države.

Poročila dohajajoča z ***Nemškega*** gledé javne nravnosti in nje zatona so tako žalostna, da takih v naši Avstriji menda vendar še ni. Hudodelstva doprinešena od mladine, se pri Nemcih grozno množé. Lansko zimo imeli so v Moabitskih ječah 1098 hudodelcev zaprtih, ki so bili še le 12 do 18 let stari. Kaj pa še le po drugih ječah in po ženskih kaznilnicah! Velika večina hudodelcev, lahko se reče, da dobri dve tretjini pripravil je tudi na Nemškem šnops na krivo pot in od ondot v ječo. Saj pa tudi ni čuda. Novi naraščaj nima nikake verske izgoje, ne luteranske in ne katoliške. Za prvo se nihče ne briga, pri drugi jih ovira država. Ali je čuda potem, da se pri pomanjkanji vsake vere ječe polnijo z izvržki človeške družbe, ki bi bili pri pametni vzgoji lahko ostali njeni koristni udje. Dokazalo se je tudi, da se največje število mladoletnih hudodelcev popolnuje iz tiste zanemarjene mladine, ki ne pozná ne očeta ne matere in sploh nima prijazne roke, ktera bi jo k dobremu napeljevala in od hudega odvračala. Vsi so v šolo hodili, ali današnja šola na Nemškem ni taka, da bi človeka od hudodelstva odvračevala, ker ni vstanovljena na podlagi verskih resnic in lahko rečemo, da tako dolgo v tem oziru tudi na Nemškem ne bo bolje, dokler ne bodo ondi zopet v šolo vpeljali nauka sv. vere in pa šibe.

Gladstone bo šel! To je najnovejša novica, ki jo je včeraj brzojav iz Velike Britanije prinesel. Spodletelo mu je enkrat popolnoma v zbornici, kjer je šlo za budget in za davke, kterih mu niso več dovolili! Gladstonova vlada je namreč rekla, da potrebuje denarja in da mora vsled tega davek na domače lihovine (špirituozne reči) in carino na tuje take izdelke povišati. Opozicija se je temu zahtevanju, ktero je vlada ob enem spojila z vprašanjem svojega obstanka, vstavila in ga je tudi resnično z 12 glasovi zavrgla. Vsled tega, pravi „Daily News“, bo Gladstone prisiljen odstopiti. Mož, ki je egiptovske in sudanske blamaže prenesel, se ni zamogel ogniti notranji spletki! Če Gladstone res odstopi, je vprašanje ali se bo opoziciji umestno zdelo sedaj prijeti za državno krmilo, ker je v dolenji zbornici sicer v manjšini. Prav bi bilo, ko bi se kak drug kabinet sostavil v Londonu, ki ne bi prevračal takošnjih političnih kozlov, kakor jih je Gladstone.

Pri ***Culukafrih*** v južni Afriki jeli so zopet Bojerci rogoviliti. Izdali so namreč proklamacijo, v kteri vgovarjajo zasedanju sv. Lucijskega zaliva po lajtenantu Moore, ter trdijo, da Angleži ondi nimajo nikakih pravic, ker sta dotična zemlja in zaliv lastnina nove bojerske republike. Angleški zastopnik Bulver je tako domnevanje Bojercev takoj proglasil za ničevo, s čemur se je svoji vladi jako prikupil.

Resnica je postalo nekdanje govorjenje, o kterem se je že tolikrat pisalo, da se ***Kitajci umikajo iz Tonkina.*** Najnovejše novice iz najskrajnega iztoka nam to brez izjeme potrjujejo. V Tonkinu bodo prav kmalo edini Francozi postavni gospodarji, ki se bodo pa za to prvenstvo še nadalje boriti morali z divjaki in roparji, ki se imenujejo „črni praporji“ in jih je vedno več. Črni prapori so sicer obljubili kitajski vladi, da se bodo s Kitajci vred iz dežele umaknili; namesto umikovanja opazuje se pa vedno le še naraščaj. Kaj ko bi morda zopet Kitajci svoje kremplje vmes imeli? Francozi bodo pametno delali, če nič ne odjenjajo pri vijaku, s kterim so kitaste Kitajce privili s tem, da so jim zaprli vse severne luke, da so prepovedali trgovino z rižom, ktera bo Kitaj silno občutljivo zadela, da so obkolili Formozo in še nekaj druzih otokov. Najbolj občutljivo pa je pičila Kitajce prepoved uvažanja riža, ki je Kitajcem poglaviten živež in ta je bila tista sila, ki je Kitajce omečila do pogodbe za mir. Vkljubu miru si pa Francozi le še ne bodo oddahniti mogli, ker jih roparji silno nadlegujejo. Dobro je, da so tudi v Parizu o tem prepričani in jim zadostno pomoč pošiljajo. Minulo sredo odšel je parnik „Dives“ poln vojakov, „Comorin“ se pa ravno tudi z vojaki v Tonkin pripravlja. Preden se bodo Francozi Tonkina popolnoma polastili, in preden bodo ondi red napravili, jih bode tista iztočno-azijatska pokrajina več stala, kakor se je to kedaj kteremu v Parizu sanjalo, ko so jeli prve vojake tjekaj pošiljati.

Izvirni dopisi.

Iz Št. Ruperta, 9. junija. V naglici Vam naznanjam dve prežalostni novici. Preteklo nedeljo sta se v krčmi sprla dva fantalina, in nasledek tega prepira je smrt. Tovariš je tovarša zaklal. Živel je menda še kake tri ure.

Včeraj, ponedeljek, okoli $^1/_2$3. ure popoldne, ko so ravno zaklanega pripeljali v mrtvašnico, naznanil nam je zvon ogenj. Goreti je začelo v nekem kozolcu na Veseli gori; zažgali so bojda otroci, ki so si pod kozolcem zakurili. Ljudi ni bilo doma; bili so na polji in po vinogradih; suho je vse — in tako je imel strašni ogenj prosto delovanje. Sicer so kmalo prihiteli gasilci od blizo in daleč — pa kaj, ko na Veseli gori vode ni. Treba je bilo vodo precej od

---

isto dekanijo, razun Zagrada. Na desnem bregu dolenje Soče od Ločnika naprej bivajo po Friulski ravnini Furlanci po številu nekaj čez 50.000 duš. Edino v trgu od morja obkolenem ribarskem Gradu ali, kakor govoré Slovenci, na Gradežu, govori 3400 prebivalcev italijanščino beneškega narečja. Nekteri jezikoslovci trdijo, da to čudno furlansko narečje je bil nekdaj v starem rimskem cesarstvu jezik priprostih ljudi na kmetih in se imenuje po mestu od Julija Cezarja (okoli 50 l. po Kr.) imenovanem: Forum Julii, ali okrajšano Friuli, kjer stoji zdaj Čevdat ali staro mesto; izpeljujejo pa Cividale iz Čivitas Julii. — Furlanec bi bil vsled tega (?) tudi krivični sodnik Pilat, ki je bil rojen po Katarini Emerih v tedanji Karniji,*) ktera se razteguje med Rezijo in reko Piave ob avstrijsko-koroško-tirolski meji.

Ko odrinemo iz Zagradske postaje, začneva z mojim sopotnikom zopet govoriti o Goriških in sploh primorskih razmerah. Prašal sem ga, je-li on bral znano brošuro „Slavia italiana“, in ko mi je pritrdil, da jo je bral, sem hotel zvedeti od njega, kaj meni o njej. Odvrnil mi je, da pri vravnanju državnih mej ni večkrat mogoče rešiti malih odlomkov drugih narodnosti, in da se jih mora žrtvovati, akoravno ni po vsem pravično. In tako kramljaje dospemo prek vasi Fojana, ki ima s pletenjem jerbasov in košár precejšnjo obrtnijo, v postajo Ronke, ki je tudi fara ter šteje blizo 4000 duš. Do tukaj je po starih zgodovinarjih segalo morje; ko je pa 485 po Krist. silna povodenj ob dolenji Soči pod Gorico razsajala in premenila Sočin tok, se je plitvo morje po nasipu tâl odmaknilo, ter tako je v teku mnogih stoletij nastala rodovitna ravnina, ktera obsega zdaj ves nekdanji beneško-monfalkonski okraj. Pripoveduje se, da še pred 150—200 let je segalo morje in je bila ladjestaja v Monfalkonu, kamor smo se pripeljali v malo minutah. Ta lepi tržič šteje 3800 duš, ter se imenuje Monfalcone (Montefalcone) po tem, ker ima v svojem (mestnem) grbu podobo sokola, kar pomeni v laščini „falcone“, nemški „Falk“.

Od tù sega močvirje ob kraškem podnožju do $^3/_4$ ure oddaljenih toplic, kjer se seje in prideluje zarad močvirnega zemljišča obilo riža. Te tržiške toplice z žvepleno-kislo pa umetno segreto vodo so zdaj že precej vse predelane in oskrbljene z vso potrebno pripravo za kopelji bolnikov. Tudi jaz sem tukaj pred leti kopal svojo nepokorno nogo, in reči moram, da mi je pomagalo. V te toplice prihaja razun drugih beteżnikov, mnogo Tržačanov si krepčat zdravje; tudi življenje je v bližnjem Monfalkonu primerno po ceni. Tržiška luka je od kraja oddaljena pol ure in se imenuje Porto Rosega, ktero ime speljujejo Lahi iz „rosichare“, griziti, glodati, in sicer zato, ker poleg nje stoji na bregu finančna kosarna; in kaj to za državne finance oziroma tihotapstvo pomeni, bo jasno čitatelju „Slov.“ iz pomena nalašč danega imena. Monfalkonski stanovniki se bavijo razun kmetijstva tudi z ribarenjem. Tù je tovarna, v kteri skladajo sardine v zalotane kositarske škatljice, ktere daleč na okolo razpošiljajo. Do tukaj ima južna železnica iz gorenje Italije le eno železnično progo; naprej proti Trstu in Ljubljani je pa dvojna, kar vgaja posebno živahnemu prometu in trgovini, in je tudi vožnja manj nevarna. Pravijo pa, da od tù dalje skozi Gorico do meje je napravljena enojna proga le iz strategičnih ozirov, akoravno je že narejen prostor za dvojno progo. Od Monfalkonske postaje teče proga ob robu skalnatega pustega Krasa,

*) V Karnijo so prišli še le v 6. stoletji po Kr. Slovenci; pa so se v dolgem teku stoletij polaščili; zadnji ostanki so današnji Rezijani pa beneški Slovenci. (40.000 duš.) Pis.

daleč dovažati. Da bi bila voda, vbranilo bi se bilo veliko, kajti vrlo dobro se je obnašala požarna straža iz Mokronoga, enako tudi gasilci iz Mirne. Imeli smo 5 brizgalnic — manjkalo je le vode, in tako je bilo mogoče, da je požar tirjal toliko žrtev! Vpepelil je: 3 hiše, 2 poda, 2 kozolca, 2 svinjska hleva in 1 šupo; in kar je še najhujši: prelepa, nekdanja romarska cerkev sv. Frančiška, tudi ta je padla v žrtev strašnemu ognju. Pogorela sta oba zvonika in vsa streha na cerkvi. Zvonika sta bila krita s skodljami, kupli nad ladjo in nad presbiterijem ste bili kriti s plehom, drugo je bilo krito z opekami.

Najprvo začel je goreti zvonik, in sicer prav pod jabelkom. Ko so ljudje zagledali ogenj na zvoniku — tedaj nastane vriš in zmešnjava, da ni mogoče popisati. Poprej so bili v cerkev znesli ljudje svoje reči — zdaj pa jih začnó zopet iznašati. Drugi iznašajo podobe, tretji trgajo altarje itd. — kajti pričakovalo se je lahko najhujšega. Ako pade zvonik na kupljo — tako je bil en glas — se bode kuplja vdrla — in potem je vsega konec. Na to se vname še drugi zvonik in les pod plehom, tako, da je vsa cerkev stala v ognji. O to je bilo pokanje, da je groza! k sreči les iz zvonikov ni padel na kuplo, ampak je počasi padal na tla, večinoma pa se sesedel v zvoniku. Židovje, mislim, da ni poškodovano, če ni prevelike vročine kaj popokalo, česar Vam pa zdaj sporočati ne morem, ker nisem bil danes še na pogorišči. Gorelo je vso noč, in včasih se je pokazal tako velikanski plamen, da je farni zvon opominjal ljudi na pretečo nevarnost.

Škoda je velika: koliko jo bodo cenili, zdaj še ne vem; včeraj sem slišal se pogovarjati, da bi bila kakih 13.000 gld.

Velikega zvonú se je polovica raztopila; drugi je tudi popolnoma pokvarjen. Dva so bili iz zvonika vrgli; eden je popolnoma ohranjen, pri drugem so pa korenine (die Wurzel) odletele. Kaj bolj natančnejega znabiti pozneje.

Od sv. Ivana pri Trstu, 8. junija. Znana tovarna za „Cikorijo“, ktero je vstanovil pred malo meseci v Trstu dolgi Polde, pogorela je skoraj popolnoma preteklo nedeljo. Koliko je škode, se za gotovo še ne zná; vendar se govori od 10.000 do 20.000 gld. Dobro je to, da je ta nesreča zadela samo imenovanega Poldeta et Comp., in da je drugo ljudstvo celó na dobičku. Tovarna kužila je zrak po mestu in okolici. Sedaj bo tega smradú konec in radi tega raduje se narod po vsi pravici. Gosp. Polde je pogorel, gospod Polde je propal! Zastonj toraj toliko denarja, zastonj toliko krika in zabavljanja, zastonj toliko kletve in govorjenja proti veri in duhovnikom. „Cikorjaši“ in bivši Garibaldin je propal in zmagal, sijajno zmagal narodnjak gosp. Ivan Nabergoj.

Častiti čitatelji „Slovenčevi“! Ni mi mogoče popisati navdušenosti, ki je vladala pri narodnih naših volilcih pred volitvijo in po volitvi. Vsi: mladi in stari prišli so volit in dopolnit svojo narodno dolžnost. Bolehni in stari pripeljali so se na vozeh. Dasi je bilo gotovo, da bode zmaga na naši strani, vendar je ljudstvo težko pričakovalo izida. Okoli $^1/_2$9. ure zvečer naznanil se je izid. Na tisoče ljudstva, meščanov in okoličanov prišlo je v veliki narodni procesiji iz mesta v „Bošket“ k „Aurori“. Med klici: Živio Nabergoj! Živela Avstrija! itd. se je napolnil hitro prostorni vrt. Godba zaigrala je cesarsko himno in tisočeri „živio“ razlegali so se po zraku. Godba je igrala do 11. ure in naši „Zoraši“ peli so skoraj do polunoči. Ljudstvo se je razšlo v najlepšem miru veselo in zadovoljno. Med tem goreli so pri sv. Ivanu nekteri kresovi in mnoge hiše so bile razsvitljene. Naj mi bode dovoljeno omeniti, da je bil lepo razsvitlil posebno mladi gosp. Nagode, podpredsednik „Zore“. Lepi transparent: „Živio Nabergoj!“ je ljudstvu dopadel.

Danes zjutraj razobesile so se mnoge zastave cesarske in narodne, ki so ozanjevale do večera domačim in tujcem veselo narodno zmago. In zdaj, ko to pišem (ob 10. uri zvečev) gorijo velikanski kresi po veliki naši dolini in po gričih. Lepo je videti posebno na vrhu hriba nad sv. Ivanom velikanski kres, ki so ga zanetili Padričani vrli narodnjaki. Veselo rajanje čuje se v našo dolino. Hiše pri sv. Ivanu so zopet lepo razsvetljene in še v večem številu nego sinoči. Ljudstvo se sprehaja po ulicah in raduje. Prav je, da se raduje. Po velikem trudu zmagal je narod svoje in Avstrije sovražnike. Mnogo, da, največ pripomoglo je k zmagi politično društvo „Edinost“. Mnogo so storila tudi narodna pevska društva v okolici. Mnogo pa je tudi privatnih oseb, ki so po svojem vpljivu dosti pripomogle. Mnogo se je delalo, a delalo pošteno in zato je zmaga še toliko več vredna. Živio Nabergoj! Živili národni volilci! Živela Avstrija!

Iz Trsta, 9. junija. Še nismo propali Tržaški Slovenci — gorjé in sramota nam, ako bi bili! — Da pa nismo, akoravno se je nam ves „irredentovski“ pekel zaklel in v boj vse svoje moči postavil, pripravljali smo se resno in živahno na boj, kterega smo tako častno izbojevali, da je prekosil še naše preračunjene nade. Slovenci na Tržaškem so s to zmago pokazali, da so zbujeni in akoravno večina prostega stanú, najbolj politično zreli. Ako se pomisli, koliko vplivajo Tržačani na okoličane, ktere imajo v delu in službah: Žene nosijo mleko in perejo perilo; koliko je lahonskih mojstrov raznih rokodelstev, pri kterih so povsod domači v službi, se je čuditi, da se niso dali podkupiti. „Cikorija“ trosila je vedno denar in gotovo potrosila za volitve čez 15.000 gld., toda vsi so proč vrženi, zunaj tiste svote, ktero so prebrisani okoličani jemali, da bi se jim prodali, pa so volili vse jedno Nabergoja, novce pa so za svoje potrebe porabili.

V nedeljo imel je Trst čudno obliko; vse se je mešalo, okoličani v četah po sto in več dohajali so v mesto, pevska društva pela so popotnice po mestu, vse je šlo navdušeno in veselo na volišče, proti Garibaldinu Mauronerju, ki je hotel s svojo kandidaturo vdušiti slovanski živel v Trstu ter sramotno nas v sužnost potisniti. Toda skupil je, kakor je vam že znano. Dobil je Nabergoj 2144 glasov, Mauroner pa ubogih 694. Agitacija je bila živahna, tù in tam burna, naši narodnjaki vseh stanov agitirali so na volišču z vso spretnostjo brez odmora. Volilci gnjetili so se v lokale, straža je morala zapirati vrata, da jih je po 30 in manj spuščala v sobane. Kakor čebele vrelo je, vsak se je podvizal, da ne zamudi, da oddá svoj glas. Ob 11. uri smo že znali, da je zmaga naša. Vse popoludne hodili so volilci po mestu po krčmah in kavarnah ter pričakovali izida. V mraku nabralo se je na tisoče volilcev in druzih radovednih ljudi v ulici „via nuova“, kjer je komisija v mestni šoli štela glasovnice. Proti 9. uri naznanila je komisija, da je g. Ivan Nabergoj izvoljen z 2144 glasovi v državni zbor. Na ulici zaklicali so ljudje, da so se okna tresla: „Živio Nabergoj“ in to brez prenehanja, dokler se ni cela množica podala kričaje vedno „Živio Nabergoj“ k sv. Ivanu k „Aurori“ ter se na prostem veselila, med tem pa je godba svirala marsiktero narodno, kar je povzdignilo še bolj navdušenost.

Ta zmaga ima zato veliko veljavo, ker so hotli „irredentarji“ prav letos nam vrat zaviti, da bi nikdar več ne zmagali z našim kandidatom. Slovenci pa smo narobe ravno s to zmago vtrdili naše stališče za vselej v Trstu in si ob enem vrata odprli tudi v razrede mestnih volitev. Ta dan bo vedno pomenljiv dan, kajti na tleh ležé „irredente“ stebri. „Cikorija“ pa, ki je bila le zato vstanovljena, da pogazi nas pri teh volitvah, doživela je „fiasco“, tako, da smrt nje je gotova. Največja korist pa je, ko se je narod navdušil ter izbudil iz dolgoletnega spanja, ločil je luliko od dobrega semena, „irredentarje“ od narodnjakov in tako bomo hodili naprej do našega cilja. Lokalni listi strašno o nas pišejo, zato so pa tudi zaseženi: „Triesterca“ brati se z „irredento“. „Triester Tagblatt“ pa je postopal častno in se za Slovence in Nabergoja potegoval, pisal je vedno lepe članke ter navduševal nas. Kamor človek stopi, povsod ti na uho doni „Živio Nabergoj!“

Domače novice.

(Vabilo k občnemu zboru „pisateljskega podpornega društva“) dne 25. junija t. l. ob 6. uri zvečer v dvorani Ljubljanske Čitalnice. Dnevni red: 1. Poračilo tajnika in blagajnika o stanji društva. — 2. Volitev predsednika in 6 odbornikov. — 3. Posamezni nasveti. — Opomba. Da občni zbor veljavno sklepa, treba po § 12. na novo potrjenih društvenih pravil, da je navzočih najmanj 15 udov. Po določilih istega paragrafa smé občni zbor reševati le take nasvete, kteri so bili v povabilu razglašeni ali od udov najmanj 8 dni poprej odboru podani. — K obilni vdeležbi vabi odbor.

Dr. Josip Vošnjak, predsednik.

(Pred porotniki) stala sta 23letni dninar Anton Kokalj in 17letni Blaž Tavčar od sv. Valbenka zarad hudodelstva poboja. Na Veliko nedeljo pobila sta Petra Štibila v Gorenji Šetini in sta suroveža še mrtvega tako nabijala, da sta mu črepinjo popolnoma razbila. Dobila sta: Tavčar 3, Kokalj pa 2 leti hude ječe.

(Dodatek k letošnjim porotnim obravnavam) v Ljubljani je sledeči: 15. junija Gašper Požar, hudodelstvo poskušanega umora; 15. junija pri drugi obravnavi Jak. Mežan, hudodelstvo ropnega umora; 16. junija Janez Staré, hudodelstvo hudega telesnega poškodovanja.

(Obsojen) je bil na 6 let v hudo ječo poštar Avgust Uršič iz Volšperka na Koroškem zarad izneverjenja in zlorabe urade oblasti pred porotniki v Celovci.

(Službo prvega vladnega sovetnika) pri c. k. deželni vladi Koroški dobil je c. k. vladni sovetnik grof Kielmannsegg v Črnovicah in je ob enem imenovan za c. k. dvornega sovetnika.

(Zamorci iz Sudana) pridejo danes zvečer v Ljubljano in se bodo do ponedeljka ljudem za denar kazali v cirkusu na cesarja Jožefa trgu.

(Pomorske vaje) na Adriji so se pričele. Na 6. t. m. prevzel je viceadmiral Sterneck vrhovno zapovedništvo eskadre v Tržaški luki zbrane in je na parniku „Greif“ svojo zastavo razpel. Parnik „Greif“ je nov; spustili so ga še le s prvim junijem v morje in v službo, in že ima velikansko dobro delo takoj na prvem listu svoje bodoče zgodovine. Ko se je namreč na 1. junija peljal iz Pulja v Trst, naletel je komaj uro daleč od Pulja na širokem morji na Lloydov poštni parnik „Danubio“, ki si ni mogel nikakor pomagati in ga je veter proti obrežji gnal. Zlomila se mu je bila namreč os, propelar (podvodni vijak z lopatami, ki parnik s svojim vrtenjem dalje žene) mu je pa vsled tega odletel in se na dno morja pogreznil. „Greif“ se mu približa, ga pripne z močnimi vrvmi in verigami na-se in ga polnega prestrašenih popotnikov srečno

---

(ime sicut lucus a non lucendo!) prek bližnjega Devina (laški Duino). Pred Devinom je znamenita reka Timavo, ki teče pod Krasom, in je ona ista, ktera teče poleg ilirske Bistrice skozi Berkine ter se skrije pod Škocijanom v zemljo, ter zagleda zopet svitlobo z ogromno vodno množino pri Števanu, od koder se steka po kratkem toku, ob kterem stojé veliki mlini in se že ladje zibljejo v sinje morje. Stari zgodovinarji, n. pr. Strabo, pripovedujejo, da se je izlival Timavo v sedmerih pretokih*) v morje; zdaj je pa le še tri videti. Tù je lepa Devinska farna cerkev s pokopališčem. Posvečena je sv. Janezu Krstniku; ali kraj je tukaj zastran vlažnega zraka zeló nezdrav (mrzlica namreč tù gospodari), zato so prebivalci morali kraj zapustiti in le nekaj hiš in mlinov stoji ob tej znameniti reki.

Dalje nad Števanom je lep obzidan zverinjak kneza Hohenlohe, v kterem se gojé jeleni in srne, in séga do morja. Knežja rodbina Hohenlohe, ki ima tudi v Toškani mnogo posestev, stanuje navadno na svojem gradu v Devinu, sezidanem na skalovji, ki štrli nad morjem. Tù so zopet slovenski prebivalci, akoravno se jim vsiluje laščina; pa dokler je duhovščina narodna in vzdržuje slovenščino v šoli in v cerkvi, se ni bati za polahonenje prebivalstva. Zato sta nam do zdaj porok vrlo narodna duhovna č. g. dekan in njegov vrli kaplan. Tù je dekanija, ktera obsega čisto slovenske duhovnije na Krasu. Devin šteje malo nad 600 duš; odtod se že vidi v daljavi krasni grad Miramar in Tržaško mesto pa njegovo vgodno ležečo luko. Prebivalci tù živé deloma od bornega kmetijstva, deloma od ribarenja na morju. Tù je bil do cesarja Jožefa II. benediktinski samostan s cerkvijo sv. Duha; samostan je bil pa po zatrtju Benediktincev predelan v farovž, v kterem stanujeta tudi sedanji dekan in kaplan. Postaje pa tù ni, ampak v eno uro oddaljenem Biviu (t. j. bis-via, ali dvojna pot, križ-poti), kajti od tù pelje en odrastek železnice v Nabrežino, drugi pa naravnost v Trst.

(Dalje prih.)

*) Pred povodenjem l. 485 po Kr. je neki Soča tekla, pri Mernu skozi tako imenovani „Valone“, tam je lezla (pod Jamljem) pod kraško gorovje, in se je prikazala na dan blizo Števana; od tod prihaja, da je bilo pred sedem izlivov Timava, zdaj pa so le trije. Pis.

v Trst pripelje. Hvaležni popotniki na ponesrečenemu parniku „Danubio“ so spisali zahvalno adreso „Greifovemu“ zapovedniku, korvetnemu kapitanu Binickymu in njegovim častnikom, ktero si bodo le-ti izvestno dobro shranili med onimi pismi, iz kterih se bo vrlemu častništvu tega vojnega parnika in parniku samemu pletla zgodovina.

Dragi rojaki!

Volitve za državni zbor v naši deželi so končane. S tem je tudi naloga centralnega volilnega odbora za zdaj po veče dopolnjena. On si torej šteje v svojo dolžnost, vsem volilcem, ki so se deloma tudi vkljub silnim nasprotnim naporom ravnali po njegovih nasvetih in se trdno držali narodne discipline, izreči svojo najtoplejšo zahvalo v imenu svojem in gotovo po mislih vsega slovenskega naroda, ki bo znal ceniti veliko važnost narodne discipline in sloge.

Zlasti v osrednji kmečki skupini in skupini mest in trgov na Dolenjskem se niso vsi ravnali po priporočilu centralnega volilnega odbora, čeravno je bilo to priporočilo storjeno po večini vprašanih zaupnih mož in je gotovo, da je le brezmerna in brezobzirna poznejša agitacija to prvotno razmerje spremenila.

Prihodnost bode kazala, ali so prav storili tisti narodni volilci, ki se niso ozirali na prijateljski, vestno poudarjeni nasvet iz središča Slovencev, ampak so ravnali po svoje ne gledeč na skupne potrebe in koristi.

O postavnosti volitve v dolenjskih mestih pa se bode še govorilo v državnem zboru in ta čas se bode pokazalo, ali se je res žalila postava pri sestavi volilnih imenikov in kratila volilna svoboda.

Na vso moč je pa želeti, da se zopet povrne sloga v našo deželo in da bi zavedni narodnjaki nikdar ne pozabili, da le po edinosti smo pridobili, kar že imamo, in le po edinosti pomagamo svoji deželi in vsemu slovenskemu narodu do boljše prihodnosti.

Centralni volilni odbor v Ljubljani
dné 10. junija 1885.

Svetec. Bleiweis. Grasselli. Klun. Murnik. Poklukar. Robič. Vošnjak.

Razne reči.

— Baron Uhatius postavil si je s svojo znajdbo pojeklenega brona v vojni zgodovini našega cesarstva neminljivo znamenje. Pojeklen bron je kovina, ktera se je za vlivanje topov in možnarjev posebno izvrstno skazala. Iz nje vlit top in možnar tudi še po 4000 strelih ne dobota razpoklin in je luknja popolnoma nepokvarjena, kar ima velikansk vpliv na varno streljanje. V najnovejšem času so poleg topov za pogorsko, poljsko in trdnjavsko topništvo jeli vlivati tudi še možnarje za napad, kakor tudi one za obrambo. Kaliber, t. j., premer votline ob ustji, znaša po 15 centimetrov pri možnarjih, ki so po trdnjavah nastavljeni za obrambo ali pa tudi za napad. Smodnika porabijo 1 kilogram, projektil (podolgasta krogla) votlenica pa tehta 31·5 kilogramov; šrapnel, ki se v novejšem času tudi iz možnarjev meče, kteri se od zadej nabijajo, tehta pa 36·9 kilogramov. Na 1900 metrov daljave se s tem možnarjem še prav dobro in gotovo zadene. Poleg teh možnarjev ima pa naše trdnjavsko topništvo, ktero nam tudi straži pomorsko obrežje ob Istri in Dalmaciji, pomorske možnarje, ki imajo kaliber 28 centimetrov. Tudi ti se od zadej nabijejo, in potrebujejo za največe daljave po 15·5 kilogramov smodnika. Projektil pa tehta 217 kilogramov in se s tistim še lahko na 7 kilometrov (toraj na daljavo od Ljubljane do Zaloga) pomorska ladija zadene in razbije. Pri tolikošnjih pripravah za boj pač ni misliti, da bi se Evropa kmalo razorožila.

Telegrami.

Atene, 9. junija. Narodna skupščina se bo pogodila z novim guvernerjem Savas pašo po prigovarjanji evropskih konzulov.

London, 10. junija. Pri banketu liberalnega kluba prerokoval je Dilke sijajno zmago liberalcem, posebno če Gladstone vstane na krmilu. Dilke sam pravi, da bi ne bilo napačno, če bi obstoječa vprašanja dobili „Tories“ (konservativci) v roke. Afgansko vprašanje je že tako blizo rešitve, da mu „Tories“ ne bi bili več nevarni.

London, 10. junija. V ponedeljek napadla je tukaj šest oseb kolera, včeraj pa zopet šest; od teh so trije umrli.

Madrid, 10. junija. Tukaj so napravili bolnišnico za kolero-bolne.

Kahira, 9. junija. Kasala je padla konec maja.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

10. junija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl.	50	kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „	10	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „	30	„
Papirna renta, davka prosta	98 „	45	„
Akcije avstr.-ogerske banke	859 „	—	„
Kreditne akcije	288 „	20	„
London	124 „	30	„
Srebro	— „	—	„
Francoski napoleond.	9 „	86	„
Ces. cekini	5 „	86	„
Nemške marke	60 „	90	„

Od 9. junija.

Ogerska zlata renta 4%	98 gl.	60	kr.
„ papirna renta 5%	92 „	80	„
Akcije anglo-avstr. banke 200 gld.	98 „	90	„
„ Länderbanke	96 „	—	„
„ avst.-oger. Lloyda v Trstu	563 „	—	„
„ državne železnice	297 „	—	„
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	212 „	—	„
4% državne srečke iz l. 1854 250 gl.	126 „	75	„
4% „ „ „ „ 1860 500 „	139 „	—	„
Državne srečke iz l. 1864 100 „	167 „	50	„
„ „ „ „ 1864 50 „	165 „	50	„
Kreditne srečke 100 „	175 „	—	„
Ljubljanske srečke 20 „	23 „	—	„
Rudolfove srečke 10 „	17 „	—	„
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	113 „	—	„
„ „ Ferdinandove sev. „	106 „	—	„
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „	—	„

Tujci.

8. junija.

Pri *Maliču:* Merbs, Ott, Schwarz, Gutmann, Lorenz, Lederer, trgovci, z Dunaja. — Meissner, Beuermann, trg. pot., z Dunaja. — Marija Hofmann, trg. soproga, iz Kočevja. — Ernst Hieng, trg. z lesom, iz Rakeka.

Pri *Slonu:* J. Haarburger, trgovec, iz Züricha. — Al. Feltrinelli, trgovec. — Hugon Lang, trgovec, z Dunaja. — L. Sevar, trgovec, iz Nove vasi. — Kr. pl. Bampary, zasebnik, iz Budapešte. — Mirosl. Reims, s soprogo, iz Pilsna. — Štefan Lapajne, trgovec, s hčerjo, iz Idrije. — Josip Kosler, c. k. notar, iz Ajdovščine. — Marija Sturm, posestnica, s hčerjo, iz Polč.

Pri *Južnem kolodvoru:* Valentin Demšar, c. k. vicekonsul, z družino, iz Aleksandrije. — Antonija Mühlhofer, zasebnica, iz Aleksandrije.

Pri *Avstrijskemu caru:* Franc Osebek, zasebnik, z Gorenjskega.

Pri *Virantu:* Martin Petrič, posestnik, iz Logatca. — Matija Burger, posestnik, iz Postojne. — Alojzij Žitnik, posestnik, iz Grosuplja.

Umrli so:

8. junija. Jakob Hočevar, lampistov sin, 20 mes., Poljanska cesta št. 25, davica. — Jožef Reichman, hišni posestnik, 48 let, Truberjeve ulice št. 1, Epitheial Carcinom. — Jernej Raunikar, prodajalectobaka, 80 let, Dunajska cesta št. 15, vodenica. — Lenka Ebenspanger, trgovčeva hči, Dunajska cesta št. 15, oslabljenje moči. — Pavel Končar, krojačev sin, 17 let, Židovske ulice št. 5, jetika. — Reza Bozja, hišna posestnica, 64 let, sv. Petra cesta št. 11, oslabljenje moči. — Jakob Uda, pomočni uradnik, 80 let, sv. Jakoba trg. št. 7, kap.

Št. 7068 (2)

Razglas.

Vsled razsodila visocega c. kr. deželnega šolskega svéta z dné 14. decembra 1884. l. štev. 2630 D. š. sv. je Ljubljanski mestni občini do začetka šolskega leta 1885/86 osnovati eno javno deško in eno javno dekliško ljudsko šolo z nemškim poučnim jezikom. Zatoraj se bode s početkom prihodnjega šolskega leta, če bo treba, otvoril prvi razred teh šol.

Da se zvé o pravem času, kaj bo v to svrho treba preskrbeti gledé šolskih prostorov in gledé učiteljskega osobja, pozivljejo se vsled naročila visokega c. kr. deželnega šolskega svéta z dné 21. aprila 1885. l. štev. 246 D. š. sv. roditelji in njih namestniki, da do **15. dné junija 1885** otroke, kteri bodo do začetka šolskega leta 1885/86 dospeli v leta šolske dolžnosti, zglasé pri c. kr. mestnem šolskem svéta (v magistrata II. nadstropji) in ob enem izjavijo, ali so za sprejem otrok v ljudsko šolo s slovenskim ali v ono z nemškim poučnim jezikom, pri čemur je roditeljem ali njihovim namestnikom na prosto voljo dano, da svoje otroke, oziroma varovance in varovanke vpisati dadé ali v šolo s slovenskim ali v šolo z nemškim poučnim jezikom.

Mestni magistrat Ljubljanski
dné 25. maja 1885.
Župana namestnik: Vončina.

Št 4370 (1)

Razglas kranjske hranilnice.

Podpisano ravnateljstvo naznanja, da bode kranjska hranilnica **od 1. julija t. l.** začenši, razun nedelj in praznikov

vsak dan odprta

(ne samo, kakor do sedaj v ponedeljkih, sredah in sobotah), ter bode vplačila sprejemala in izplačevala **od 8. do 12. ure dopoludne,** kar je veljavno tudi za čas polletnega sklepanja računov (od 1. do 14. januvarja in od 1. do 14. julija vsacega leta), ter ostane tudi v tem času urad hranilnice **vsak dan dopoludne odprt.**

Tudi **zastavnica** bo med sklepanjem računov navadne dni, to je: v **torek** in **četrtek,** odprta.

Ravnateljstvo kranjske hranilnice v Ljubljani
dné 6. junija 1885.

(3)

NAZNANILO.

Najino **prodajalnico na drobno** je treba nekaj prezidati in ta poprava se ne dá dalje odlašati. Zato nama je želeti, da svojo

zaloga poletinskega in modnega blaga

hitro kolikor moči zmanjšava. Iz tega vzroka sva ukrenila, dotično blago od današnjega dné počenši skozi štiri tedne prodajati po znatno

znižani ceni.

Vljudno vabeč na mnogobrojno obiskovanje najine prodajalnice in na obilna pismena naročila, ktera bodeva najsolidneje zvrševala s poštnim obratom, priporočava se najvdaneje

V Ljubljani, 3. junija 1885.

KRISPER & URBANC.
Mestni trg št. 14, Pod trančo št. 2.

Izdajatelj in odgovorni vrednik *Jožef Jerič.*

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.